

**ALEXANDRU ARMĂ – BUCUREȘTIUL SUB BOMBELE GERMANE
(AUGUST-NOIEMBRIE 1916)
EDITURA VREMEA, BUCUREȘTI, 2015,
136 DE PAGINI, 128 PAGINI TEXT, 8 PAGINI PLANȘE**

*Cristian-Iulian Ceacîru**

Primul Război Mondial este cel mai adesea asociat în mentalul colectiv cu imaginea soldaților porniți la atac și secerăți de mitraliere pe fundalul salvelor gigantice de artilerie. Mai puțin cunoscut este faptul că, pe scară largă au fost folosite și alte mijloace de distrugere reciprocă a părților aflate în conflict. Unul din acestea a fost folosirea aeronavelor (zeppeline și avioane) în bombardamente efectuate în cea mai mare parte asupra populației civile. Cartea istoricului Alexandru Armă, *„Bucureștiul sub bombele germane august- noiembrie 1916”*, vine în întâmpinarea celor interesați să cunoască mai multe despre aeronautica militară românească la începutul implicării în primul război mondial.

Deși prin Convenția de la Haga (1907) se interzicea bombardarea localităților neapărate, germanii au folosit pe scară largă bombardamentele aeriene împotriva populației civile. Având scopul de a produce teroare și de a frânge moralul populației, aceste bombardamente aeriene au făcut numeroase victime, în special din rândul copiilor, femeilor și al bătrânilor.

În primele două capitole ale cărții *Cum a intrat România în război* (pp. 7-12) și *În București s-a declarat starea de asediu* (pp. 18-25) cititorilor le este prezentat contextul în care s-au întâmplat bombardamentele asupra Bucureștiului în anii Marelui Război. Sunt prezentate condițiile în care România a intrat în război, prevederile tratatului cu Antanta, atmosfera de imens entuziasm la aflarea declarației românești de război. Capitolele următoare cuprind descrierea atacurilor aeriene la care a fost supusă capitala României. De reținut faptul că, după Londra și Paris, Bucureștiul a fost a treia capitală europeană bombardată de germani, asta în condițiile în care fusese declarat oraș deschis de către români. În aceste capitole, ca de altfel și în restul lucrării, autorul folosește atât descrieri ale martorilor oculari ai evenimentelor cât și articole din presa vremii. Unele fragmente ilustrează foarte realist momentele tragice pe care a trebuit să le sufere populația nevinovată în timpul bombardamentelor, urmările acestora constând în numeroase pierderi umane și materiale. Astfel, cititorul este adesea transpus în atmosfera timpului. În capitolele *„Ofensiva de la Dunăre”* (pp. 81-86) și *„Dezastrul de la Dadilov”* (pp. 87-89) este prezentată latura aeronautică a ofensivei de la Flămânda și impactul pe care l-a avut această operațiune militară asupra bombardamentelor inamice asupra capitalei.

Ultimele capitole ale cărții *Aproape de dezastru* (pp. 114-118) și *Orașul se predă* (pp. 119-123) sunt dedicate prezentării evacuării autorităților române spre Moldova și ocupării Bucureștiului de către trupele Puterilor Centrale, în urma înfrângerii suferite de armata română în bătălia de pe Argeș. Panica din rândul populației, retragerea precipitată spre Moldova, intrarea germanilor în București, sunt descrise cu multă acuratețe.

În cadrul lucrării, informația este bogată, bine structurată și reușește să surprindă foarte bine starea de spirit a locuitorilor Bucureștiului cât și reacțiile germane la aceste evenimente. Lucrarea mai conține o bogată bibliografie (pp. 124-126), precum și mai multe planșe cu fotografii legate de subiectul cărții. Pentru cititor ar fi fost poate utile și ceva mai multe informații legate de organizarea forțelor militare aeriene germane și românești la data evenimentelor descrise. De asemenea, de mare folos ar fi fost prezentarea caracteristicilor tehnice, ale tipurilor de avioane implicate în bombardarea/ apărarea Bucureștiului în timpul primului război mondial. Lipsa acestor informații nu scad însă cu nimic valoarea lucrării care poate fi parcursă atât de cercetători cât și de publicul larg.

* Doctorand, Muzeul Olteniei Craiova, e-mail: iulianc01@gmail.com.

Rigurozitatea științifică se îmbină armonios cu prezentarea plastică a evenimentelor dramatice, a groazei, a speranței trăite de români în prima parte a războiului Reîntregirii. Abordând un domeniu nu foarte cercetat al istoriei militare românești, realizarea autorului este cât se poate de binevenită, în aceste momente de sărbătorire a unui veac de la încheierea primei mari conflagrații mondiale.